

تراکتوستومی:

یک روش جراحی است که به دنبال آن یک سوراخ در نای (راه هوای فوقانی) از قسمت جلویی در ناحیه گردن ایجاد می شود و یک لوله فلزی یا پلاستیکی در آن تعبیه می شود که ممکن است دائمی یا موقتی باشد.

لوله تراکتوستومی پس از جای گذاری، به وسیله یک نوار (باند) به دور گردن بیمار ثابت می گردد و معمولاً یک گاز استریل بین پوست و لوله به منظور جذب ترشحات و پیشگیری از عفونت قرار داده می شود.

معمولاً ترشحات و خلط وارد این لوله شده که برای جلوگیری از مسدود شدن بایستی این ترشحات به روش صحیح ساکشن شوند.

وسایل مورد نیاز جهت ساکشن؟

(۱) دستگاه ساکشن

(۲) دستکش استریل

(۳) سوند ساکشن (اندازه قطر آن باید دو سوم اندازه لوله تراکتوستومی باشد)

(۴) محلول سرم شستشوی نمکی (سرم نرمال سالین)

(۵) پلیکاتور (آیسلاتک) با سر پنبه اس

مراحل ساکشن کردن:

(۱) دست های خود را با آب و صابون بشویید.

(۲) انتهای سوند را به دستگاه ساکشن متصل کنید.

(۳) دستگاه ساکشن را روشن کنید و در ابتدای سوند ساکشن را تا (خم کنید) و بعد وارد تراکتوستومی کنید.

(۴) هنگام بیرون کشیدن سوند، تا (خم) را باز کنید و اجازه دهید ترشحات لوله، ساکشن شوند و به صورت چرخشی سوند را خارج کنید.

زمان انجام ساکشن نباید بیش از ۱۰ تا ۱۵ ثانیه طول بکشد.

(۵) در صورت نیاز به انجام ساکشن مجدد اجازه دهید بیمار ۳۰ ثانیه نفس کشیده، دوباره موارد بالا را تکرار کنید.

(۶) برای شستشوی سوند حین ساکشن باید مقداری سرم شستشو را داخل یک لیوان یکبار مصرف بریزید، بعد بعد از درآوردن سوند از تراکتوستومی، سر سوند را داخل لیوان گذاشته و ساکشن را روشن کنید تا ترشحات داخل سوند پاک شوند.

اطراف زخم و لوله تراکتوستومی را توسط اپلیکاتور پنبه دار و محلول نرمال سالین استریل تمیز کنید.

نکات مهم زیر را در نظر داشته باشید:

- هرگز به آن قسمت از سوند را که می خواهید وارد تراکتوستومی کنید، دست نزنید.
- هرگز سوند را با حالت مکش وارد لوله نکنید.
- هرگز سوند را بیش از اندازه، داخل لوله تراکتوستومی نکنید.
- هرگز سوند را با فشار داخل تراکتوستومی نکنید.
- زمان انجام ساکشن نباید بیش از ۱۰ تا ۱۵ ثانیه طول بکشد.
- قبل و بعد از انجام ساکشن دست های خود را به دقت بشویید.
- پس از انجام ساکشن لوله تراکتوستومی، بهتر است وضعیت بیمار نیمه نشسته باشد.
- از ثابت بودن لوله تراکتوستومی به وسیله بندهای آن مطمئن باشید.
- جهت برقراری ارتباط و در صورت هوشیاری قلم و کاغذ در اختیار بیمار قرار دهید.

یا من اسمه دواء و ذکره شفاء

:

مراقبت از تراکتوستومی و روش صحیح
ساکشن کردن

Email: kashani@skums.ac.ir

گرد آورنده و تنظیم: فاطمه کامکار

تایید کننده: دکتر یداللهی

کدپمفلت: KH/PE/ICU/9

طراحی و تدوین: واحد آموزش

بازنگری: 1402

زیر نظر واحد آموزش مرکز

(۲) وجود ترشحات سفت و غلیظ، سبز یا زرد بدبو
درون محل تراکتوستومی

(۳) تب بالای ۳۸ درجه سانتی گراد

(۴) وجود مواد غذایی بلعیده شده اطراف محل
تراکتوستومی

(۵) تنفس صدادار که با انجام ساکشن برطرف نمی
شود.

(۶) اختلال در تنفس یا کوتاه شدن تنفس

(۷) استفراغ

(۸) وجود اشکال در ساکشن کردن و عدم ورود سوند
ساکشن به داخل لوله

(۹) در موقع ابتلا به سرما خوردگی و یا عفونت های
مجاری تنفسی و ریه و همچنین جهت پیشگیری به

پزشک مراجع

ه نمایید.

- رژیم غذایی بهتر است نرم و مایع باشد و غذا
خیلی داغ نباشد.

- بهداشت دهان و دندان فراموش نشود.

- بهتر است مستقیم در معرض هوای سرد قرار
نگیرید؛ چون باعث خشکی مخاط این ناحیه و
سرفه می شود.

- ایجاد رطوبت کافی محیط اهمیت زیادی دارد و
می توان با استفاده از دستگاه بخور، رطوبت کافی
در محیط ایجاد کرد.

- ماساژ پشت، ایجاد لرزش و کوبش و سرفه کمک
به تخلیه و ترشحات و انبساط بافت ریه کرده و
توانایی استفاده از ماهیچه های تنفسی را افزایش
می دهد و سبب پیشگیری از روی هم خوابیدن
ریه ها و کاهش عفونت می شود و باید روزانه
چندین بار انجام می شود.

در صورت بروز هر یک از موارد زیر به پزشک اطلاع
دهید:

(۱) قرمزی و دردناک بودن و وجود ترشحات اطراف

محل تراکتوستومی